

Svenska Canada-Tidningen
Canada-svenskarnas hem- och farm-
Journal.
P. M. Dahl
Managing Editor
Tryckeriet och utgivningen torisdagen by the Canada Weekly Printing Co., Ltd., ett aktiebolag instituerat under pro-
cess under the laws of Manitoba, at the
vinen Manitobas lagar med utgivnings-
office and place of business, 325 Logan
ort 325 Logan ave., Winnipeg, Man. ave., Winnipeg, Manitoba.

Swedish Canada News
The Canadian Swedish Home and
Farm Journal.
P. M. Dahl
Managing Editor
Printed and published every Thurs-
day by the Canada Weekly Printing Co., Ltd., a joint stock company, incorporat-
ed under the laws of Manitoba, at the
office and place of business, 325 Logan
ave., Winnipeg, Manitoba.

Torsdagen den 16 juli 1931.

BRANDON COLLEGE.

WEDDELÄNDE har nått oss att det över hela Canada så kända och högeligen uppskattade Brandon College nu lyckats säkerställa sin ekonomi och att lärdomsanstalten står redo att i slutet av september månad i år öppna sina portar för vetgirig ungdom.

Detta budskap är för oss svenskar så mycket mer glädjande, som det vid Brandon College undervisas i vårt eget språk och att så många av Västerås svenskstammiga befolkning sänd sina unga döttrar och söner till denna lärdomsanstalt — just för att lära det svenska språket. För emigranter har denna högskola också betytt mycket och mången ung kvinna eller man från andra sidan havet har där funnit en plats där de alltid varit välkomna och där de haft tillfälle förkovra sina kunskaper i sådana ämnen, de kunna hava nytta av här i landet.

Vid Brandon College ha vi också en svensk lärare, professor C. H. Lazer, under vars insiktsfulla ledning många av våra landsmän nått långt här i landet.

När i slutet av september månad Brandon College åter öppnar sina portar, hoppas vi finna många av våra landsmän inskrivna vid de fakulteter och ämnen, kurserna upptaga — icke minst vid den skandinaviska avdelningen.

BENNETT OCH DE ARBETSLÖSA.

NÄR man i dessa dagar söker minnas den väg av indignation, som för ett år sedan stormade fram från de konservativa lägren i Canada angående arbetslösheten, och när man tog för gott speciellt mr. Bennetts och hans nuvarande ministrars löften om, att så fort de kontrollerade den lagstiftande församlingen i Ottawa, de då också skulle råda bot för arbetslösheten, häpnar man över att arbetslösheten tagit den omfattning den har i dag.

"Giv mig en chance", sade mr. Bennett och varje man som vill ha arbete i Canada skall få det. "Giv Bennett en chance", sade dr. Manion, nuvarande järnvägsministern, och inom 48 timmar efter det mr. Bennett vunnit valkampanjen skall det icke finnas en arbetslös man i Canada.

Det har gått 48 timmar många gånger om, det har till och med gått 8,400 timmar och kanske mera när S. C. T. läses — och arbetslösheten, finnes icke den kvar och är den icke betydligt större och mera omfattande nu än den var den 28 juli 1930?

Att leva på tomma fraser, att leda ett lands öden under falska förespeglningar om framgång och lycka är det simplaste och mest destruktiva en regeringschef gärna kan göra. Och ändå — är det icke just vad mr. Bennett gjort? Varför frågas det, jo just därför att han är vad mr. Thomas i London sade åt honom: "You are a bluff sir".

I dagarna, eller rättare sagt så sent som i fredags, blev mr. Bennett uppvaktad av de arbetslösas förening i Ottawa. Denna förening tillhör den organisation som under namn av The National Organization Of Unemployed har etablerats över hela landet, med kraftiga lokalavdelningar i alla större städer. Den utgör icke en sammanslutning av "hobos", "forreigners", "communists" o. s. v. i all oändlighet, som från konservativt håll påbörjats densamma. Denna organisation har visserligen bland sina medlemmar i Canada vissa kommunistiska element, vilka beklagligtvis göra mer skada än gott inom organisationens sammansättning, men den är icke en politisk sammanslutning, den är en av de största och mest vitala sammanslutningar Canada någonsin sett. Den räknar icke tusentals medlemmar, den räknar tiotusentals, ja kanske rent av hundratusentals medlemmar. Gifva eller ogifva kvinnor och män, desperata därför att de få svälta, ligga under bar himmel om nätterna och nödgas gå omkring i lumpor som en gänx varit klädder, därför att de icke hava möjlighet att på ärlig väg skaffa sig ett människovärdigt uppehåll och ett arbete som både kan föda och kläda dem, bildar stommen i deras leder.

Deras medlemsrullor innehåller folk av alla nationaliteter. Vi finna britter såväl som slaver, skadinaver såväl som mellaneuropeer, fransmän lika väl som s. k. canadensare bland dess "hobos", "forreigners" o. s. v. som de officiellt kallas från myndigheternas sida.

Men de ha kommit hit till landet på inbjudan av Canadas regering, den må vara konservativ eller liberal, de hava anlänt hit sedan officiella löften givits dem, att de här skola kunna skaffa sig arbete — skapa en framtid för sig själva. När de liberala varit vid makten och under åren 1921—1930 inbjudit dem hit, möttes immigrationsplanen icke av någon som helst opposition från de konservativas sida, och när de konservativa voro vid makten tidigare opponerade sig icke de liberala. Det går alltså icke an att skylla på någon viss

partipolitik i denna fråga. De kostnad. Det är en ohygglig intollerans mot den producemajoriteten av desamma, ha rande delen av vår befolkning kommit hit till landet, vederbörligen undersökta och exa-minerade och slutligen godkända "som lämpliga personer att bli canadensiska medborgare". Då hette det att det var nykommarna, speciellt europeerna som byggt upp Canadana, då framhölls det att immigranterna lagt grundstenen till den canadensiska nationens sunda uppbyggnad till makt i världen — i dag heter det "hobos", "forreigners", världens. Men vad man kan ställa mr. Bennett till ansvar för är hans totala misslyckande att infria sina löften, hans humbug, hans beskyddande av den kapitalistiska klassen på arbetarens bekostnad, hans feghet att öppet erkänna att han misslyckats och hans och hans kollegors rädsla att diskutera arbetslösheten med de som mest lida av densamma, nämligen de arbetslösa själva.

Att det råder arbetslöshet i Canada kan icke mr. Bennett göras ansvarig för. Arbetslösheten finner man över hela världen. Men vad man kan ställa mr. Bennett till ansvar för är hans totala misslyckande att infria sina löften, hans humbug, hans beskyddande av den kapitalistiska klassen på arbetarens bekostnad, hans feghet att öppet erkänna att han misslyckats och hans och hans kollegors rädsla att diskutera arbetslösheten med de som mest lida av densamma, nämligen de arbetslösa själva.

Att Bennett vägrade att möta dessa arbetslösa kan man de att infria sina löften, hans först — men icke ursäkt — De minna honom för mycket om hans svek och bedrägeri mot dessa människor, som han under en snuskig valkampanj apellerade till och begagnade sig av för att vinna seger. Han använde dem, så länge de voro till nytta för honom — sedan slängde han dem på dynghögen och liksom Pontius Pilatus på sin tid, tvädde han sina händer.

Undrar man på att under sådana förhållanden indignationen växer sig stark mot en sådan man och det parti han representerar? Ligger det icke i folkpsyket att kräva ansvars-känsla och respekt för det ämbete mr. Bennett bekläder? Och undrar man på att ett desperat folk reser sig i för-tvivlan över umbäranden, svikna illusioner eller hung-riga magar och protesterar på sitt sätt mot det system, mot den regering eller mot den man som svikit dem som en Judas och behandlat dem sämre än djur.

Mr. Bennett har rättvisli-gen kallats en diktator av op-positionens ledare mr. Mac-kenzie King. Och mr. King tillade en högst "disagreeable dictator at that" som orden föll, då det begärdes från oppositionens sida att det skulle bli slut på regeringens meningslösa debatteran-de om ganska underordnade frågor och i stället framlägga en plan som söker råda bot för arbetslösheten. Parlamen-tet är ännu i session i mitten av juli, budgeten framlades den 1 juni, och förhandlingar-na togo i år sin början i mars månad. Fyra månader ha gått till ända utan att arbetslös-heten ens fått dryftas, 10 månader ha gått till ända sedan den extra sessionen in-kallades i september i fjol för att taga hand om landets nöd-läge och bringa undsättning till de arbetslösa, ett år har i dagarna gått sedan mr. Ben-nett vann sin valseger just därför att han lyckats invag-a valmanskåren i den falska övertygelsen att han var man-nen, som skulle rädda Cana-da från ruin och nödläge. Och vad är resultatet — ökade skatter, direkta såväl som in-direkta för alla utom de rika, ökade tullar och därmed också ökade levnadsomkostnader förutom å vad som produceras i Västra Canada, ökad arbets-löshet, ökat nödläge inom landets jordbruksindustri, nedbringande av levnadsstan-darden, upplöpp och orolig-heter i nästan alla större städer, penningsbrist och reduce-rade inkomster vid industrier såväl som inom andra närings-fält.

Det är konservatism så det förslår — det är skandalartad favorisering av kapitalistklas-sen på arbetareklassens be-

kostnad. Det är en ohygglig intollerans mot den producemajoriteten av desamma, ha rande delen av vår befolkning kommit hit till landet, vederbörligen undersökta och exa-minerade och slutligen godkända "som lämpliga personer att bli canadensiska medborgare". Då hette det att det var nykommarna, speciellt europeerna som byggt upp Canadana, då framhölls det att immigranterna lagt grundstenen till den canadensiska nationens sunda uppbyggnad till makt i världen — i dag heter det "hobos", "forreigners", världens. Men vad man kan ställa mr. Bennett till ansvar för är hans totala misslyckande att infria sina löften, hans humbug, hans beskyddande av den kapitalistiska klassen på arbetarens bekostnad, hans feghet att öppet erkänna att han misslyckats och hans och hans kollegors rädsla att diskutera arbetslösheten med de som mest lida av densamma, nämligen de arbetslösa själva.

"Liberalism and the Future."

S.W. Goerwell, B.A., LL.B.
Eget förlag.

Att skriva politiska böcker har alltid varit ett otacksamt arbete — åtminstone för unga män och kvinnor. I regel värdesattes endast en politisk uppsats eller bok, först sedan dess författare blivit en vördad gråhårsman och nedlart ett livsarbete inom sitt parti.

Det är därför vårt en eloge för en ung man, och speciellt en till Canada relativt sett nykommen person, att taga itu med ett arbete, som söker omfatta ämnet liberalismen och framtiden. Detta ämne öppnar ett oerhört stort fält för självstudier, och troligen är det också detta författaren avser med sin bok.

Att på några hundra sidor giva rättvisa åt ett ämne som det ovan anförda är en prak-tisk omöjlighet, och därför är det också hart när omöjligt att recensera boken i sin hel-het. Förmodligen har förfat-taren med detta sitt först-lingsarbete på det engelska språket dels sökt väcka till liv — eller skall jag säga — aktion, gamla politiska stof-fer, som i dag leva i samma politiska uppfattning, som de eller deras fäder gjorde "Old England" för ett femtio-tal år sedan. De ha icke sett liberalismens utveckling, el-ler icke förstätt densamma, och därför stänat sina ögon för vår tids utvecklingskrav. Dels kanske har författa-ren i detta arbete sökt få gång en diskussion i ämnet, en diskussion, som måste fö-refalla synnerligen nödvän-dig och tjäna som frisk fläkt för gamla förmögade statu-er och programpunkter eller inbiten partipolitisk uppfatt-ning.

Kanske har författaren uppsatt bägge dessa syn-punkter som gällande för bo-kens utformning. Genom sitt studerande av europeisk, eller skulle man våga säga svensk sociologi o. utvecklingslära gemensamt har han lyckats framlägga en hel del intressanta men dis-kutabla synpunkter på det li-berala partiets framtidspro-gram i Canada, och ehuru han icke närmare ingår på vilka källskrifter han förlitat sig till, märker man dock att hela boken genomsyras av europe-iska utvecklingstendenser, o. drar en lättadens suck över

att slippa finna någon ge-nu-menskap med amerikanskt po-litiskt översitteri i densamma. Goerwell, som endast varit i Canada en tio års tid, visar också en annan sida av fram-tid i sin bok, över vilket vi svenskar kunna känna oss be-låtna. "He's a newcomer" — rätt så, och just därför att han är nykommen till detta landet, måste man giva honom en eloge för det sätt på vilket han behandlar det en-gelska språket. Flytande och lätt konstruerar han sin satsbildningar, och lika fly-tande och lätt går det för la-saren att följa hans tanke-riktning, när de gäller att framlägga nya, vidare och modernare syn på vårt lands utveckling under liberal re-gim.

Boken har många goda si-dor att uppvisa, är värd att läsas — icke minst därför att författaren är svensk och det i hans bok finnes så oändligt mycket, som minner oss om svensk lagstiftning, om svensk kultur.

Författaren har i sitt först-lingsarbete givit oss ett bevis för vår förmåga att bidra med något effektivt till Canadas utvecklingsliv, och om man rättvist söker bedoma boken även från den synpunkten och icke från en högpoli-tisk eller "från-pärm-till-pärm-lärbok" i liberalism, har den sitt värde.

Ceres.

Polemik om Greta och andra ogifta.

UNGKARLAR och ungmör ha bidragit ringa till vad jag skulle vilja kalla skapande verksamhet i världen, säger i en artikel om sig själv Greta Garbo, som öppet förklarar, att när hon finner den rätte, sin "ideal man", så gifter hon sig med honom, och då tror hon att hon skall spela ännu bättre än hittills.

Påståendet om det gifta ståndet och den skapande verksamheten är intressant. Först slår det en, som om det vore riktigt eller åtminstone som om det låg någonting i det. Men vid närmare begrun-dande ter sig saken annorlunda.

På det religiösa området för det första är ju insatsen ojämförligt mycket större från de ogiftas sida. Men om de gifta också skulle dominera i den världsliga utvecklingen, så be-ror det ju helt enkelt på att folk utanför kyrkans tjänst endast i sällsynta undantagsfall levde utanför äktenskapet. Tager man i betraktande den ända in i vår tid mindre procenten av dessa i förhållande till de gifta i samma ålder, så förefaller det, som om skapande andar, eller låt oss för omfattningens skull säga ledande andar, även på det världs-liga området skulle förekomma relativt vida talrikare i det ogifta ståndet än i det gifta.

VI ha haft en enda ogift kung, Karl den tolfte, som icke var någon dödös och betydelslös man, densamma kan sägas om S. A. Andrée och Sven Hedin. Det är tre ungmörkar som duga länge. Inom litteraturen ha vi den ogifta Selma Lagerlöf, Greta Garbos medtävlare i svenskt världs-mästerskap och hennes över-till, märker man dock att hela boken genomsyras av europe-iska utvecklingstendenser, o. drar en lättadens suck över ungmörarna Kellgren, Stagne-